

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Cob/43/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8720202010
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Angelovič
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8720202010.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a členov senátu JUDr. Mareka Kohúta a JUDr. Jany Jančíkovej, v spore žalobcu: I.. U. Q., M.. XX.XX.XXXX, Q. S. XXXX/X, XXX XX U., právne zastúpený JUDr. Marekom Radačovským, advokátom so sídlom Žriedlová 3, 040 01 Košice - Staré Mesto, IČO: 35553961, proti žalovanej: T.P.T. - investment s. r. o., so sídlom Hraničná 12, 058 01 Poprad, IČO: 47 378 956, zastúpenej T.. L. B., M.. XX.XX.XXXX, Q. A. XXXX/X, XXX XX U., o uloženie povinnosti predložiť účtovné záznamy obchodnej spoločnosti s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Poprad, č. k. 16Cb/57/2020-142 z 11. januára 2022 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalobca má nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 16Cb/57/2020-142 z 11. januára 2022 v I. výroku uložil žalovanej povinnosť umožniť žalobcovi v lehote do 30 dní od právoplatnosti rozsudku nahliadnuť a vyhotoviť si fotokópie z účtovných záznamov žalovanej za roky 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, a to v rozsahu: 1. všetky uzatvorené zmluvy, kde žalovaná je zmluvnou stranou, 2. hlavná kniha, 3. kniha záväzkov, 4. inventúrny súpis dlhodobého majetku, 5. inventúrny súpis drobného majetku, 6. výsledovka, 7. kniha pokladne, 8. obraty všetkých účtov po položkách a v II. výroku priznal žalobcovi voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % účelne vynaložených trov konania, o výške ktorej rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2. Súd prvej inštancie vychádzal zo zistení:

- žalobca a I.. L. Č. sú podľa výpisu z obchodného registra spoločníkmi žalovanej od jej vzniku, t. j. od 19. marca 2013 doposiaľ;
- L.. L. B. ako tretí spoločník je zapísaný v obchodnom registri od 1. októbra 2013 až doposiaľ;
- žalobca, I.. L. Č.B. a L.. L. B. sú podľa výpisu z obchodného registra zároveň konateľmi žalovaného od 19. septembra 2013 s tým, že v obchodnom registri je uvedený spôsob konania v mene žalovaného tak, že za žalovaného konajú vždy dvaja konatelia a pri právnych úkonoch vykonaných v písomnej forme pripoja konatelia k obchodnému menu žalovaného svoj podpis a pečať;
- na valnom zhromaždení konanom 14. júna 2018 boli okrem iného prijaté uznesenia:
č. 2, v zmysle ktorého boli konatelia poverení ukončiť zmluvu o vedení účtovníctva s obchodnou spoločnosťou V.-K. U., P.. D.. G.,
č. 3, v zmysle ktorého boli konatelia poverení uzavrieť zmluvu o vykonaní nezávislého auditu žalovaného,

č. 4, ktorým bolo schválené zníženie základného imania žalovaného zo sumy 105.000,- eur na sumu 15.000,- eur;

- žalobca výzvou z 24. septembra 2018 priamo vyzval len L.. L. B. okrem iného aj na odovzdanie všetkých účtovných dokladov žalovanej (bod 2. výzvy);

- žalobca vyzval 8. marca 2019 žalovanú, jeho konateľa L.. L. B., ktorý hlasoval proti uzneseniam a obchodnú spoločnosť V.-K. U., P.. D.. G., aby mu umožnili nahliadnuť do všetkých účtovných dokladov od roku 2015;

- žalobca na pojednávaní uviedol, že už skôr mu bolo odovzdané účtovníctvo za roky 2013 až 2016, a to na obdobie dvoch mesiacov v zmysle zápisnice valného zhromaždenia žalovaného z 23. októbra 2017, avšak chce do nich opätovne nahliadnuť aj za ďalšie roky 2017, 2018 a 2019;

- na valnom zhromaždení konanom 12. októbra 2018 za prítomnosti len L.. L. B. bolo prijaté uznesenie, ktorým žalovaná vylúčila 12. októbra 2018 ostatných spoločníkov - žalobcu a I.. L. Č. z dôvodu nesplnenia povinnosti splatiť vklad podľa § 113 ods. 4 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „Obchodný zákonník“), toto uznesenie bolo rozsudkom Okresného súdu Prešov, č. k. 24Cb/324/2018-276 z 21. júla 2020 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Prešove, č. k. 2Cob/1/2021-348 zo 6. mája 2021 vyhlásené za neplatné; tieto rozhodnutia sú právoplatné, avšak súdu prvej inštancie nebolo známe, ku ktorému dňu;

- žalovaný uviedol, že voči rozsudku odvolacieho súdu č. k. 2Cob/1/2021-348 zo 6. mája 2021 podal dovolanie, toto súdu prvej inštancie nepredložil;

- podľa bodu 20. rozsudku odvolacieho súdu č. k. 2Cob/1/2021-348 zo 6. mája 2021, na ktorý obe strany poukazovali, námietky žalovanej o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie z dôvodu nesplatenia vkladu boli vyriešené a jasne vysvetlené;

- rozsudkom vydaným Okresným súdom Prešov, č. k. 22Cb/107/2019-209 z 24. novembra 2021, ktorý nie je právoplatný, bolo uznesenie valného zhromaždenia žalovanej konaného 16. októbra 2018 o odvolaní žalobcu a I.. L. Č. I. z funkcie konateľov vyhlásené za neplatné z dôvodu porušenia zákona a obmedzenia práv odvolaných konateľov ako spoločníkov nedoručením pozvánky na uvedené valné zhromaždenie;

- zo zápisníc o výsluchu žalobcu vykonaného 25. júla 2018 a I.. L. Č. ako svedka vykonaného 21. novembra 2018 pred vyšetrovateľom v trestnej veci vedenej na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru Poprad, ČVS: ORP-418/3-VYS-PP-2018 vyplýva, že žiaden zo spoločníkov žalovanej nevložil vklad do spoločnosti po 35.000,- eur v hotovosti tak, ako je to deklarované vo vyhlásení správcu vkladu (žalobcu) z 12. augusta 2013 a že žalobca vložil na účet žalovanej mimoriadny vklad vo výške 10.000,- eur a L.. L. B. 1.000,- eur a neskôr 5.000,- eur na účet žalovanej;

- z výpisu z účtu žalovanej k 30. júnu 2014 vyplýva, že žalobcovi bolo vyplatených 10.219,18 eur, avšak nebolo jasne preukázané, z akého titulu.

- v konaní vedenom Okresným súdom Poprad pod sp. zn. 20Cb/40/2019, v ktorom bola žaloba voči L.. L. B. ako žalovanému v 1/ rade a obchodnej spoločnosti V.-K. U., P.. D.. G. ako žalovanej v 2/ rade zamietnutá, sa súd meritom veci - uložením povinnosti predložiť účtovné záznamy spoločnosti nezaoberal, keďže žalobu zamietol z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitímácie na strane žalovaného v 1/ rade a nedôvodnosti žaloby voči žalovanej v 2/ rade, ktoré konanie nezakladá prekážku res iudicata.

3. Ďalej súd prvej inštancie citoval z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3Obdo/21/2019 z 29. mája 2019, ktoré bolo zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 5/2019, podľa ktorého „v spoločnosti s ručením obmedzeným, ktorá nemá zriadenú dozornú radu, neprechádzajú pri výkone práva podľa ustanovenia § 122 ods. 2 Obchodného zákonníka na spoločníka oprávnenia, ktoré zákon zveruje dozornej rade ako kontrolnému orgánu spoločnosti podľa § 138 ods. 1 Obchodného zákonníka alebo jej jednotlivým členom podľa § 138 ods. 2 Obchodného zákonníka. Súčasťou práva spoločníka na informácie a na nahliadanie do dokladov spoločnosti je aj jeho právo požadovať od spoločnosti, ak disponuje potrebným technickým vybavením, aby mu umožnila vyhotovenie kópií jednotlivých dokladov spoločnosti za náhradu vzniknutých nákladov.“

4. Súd prvej inštancie aplikoval na spor strán sporu ust. § 122 ods. 1 až 3, § 135 ods.1, § 135a ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len „Obchodný zákonník“) a dospel k záveru, že žaloba je dôvodná.

5. Podľa súdu prvej inštancie žalobca ako spoločník je oprávnený požadovať od spoločnosti nahliadnúť do dokumentov spoločnosti za obdobie rokov 2013 až 2019 a vyhotoviť si ich kópie, keďže z výpisu z obchodného registra vyplýva, že je spoločníkom spoločnosti od jej vzniku, t. j. od 19. septembra 2013. Rozsah, v akom žalobca žiadal žalovanú zaviazať na splnenie uvedených povinností, zodpovedá záverom obsiahnutých v citovanom rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Keďže žalobca je aj konateľom obchodnej spoločnosti, zároveň mu tým bude umožnené vykonávať svoju pôsobnosť s odbornou starostlivosťou a tiež uplatňovať prípadné ďalšie oprávnenia spoločníka v zmysle § 122 ods. 3 Obchodného zákonníka, pričom aké konkrétne, v akom rozsahu a na aký účel, už nie je predmetom tohto sporu. Rovnako predmetom tohto sporu nie sú podľa súdu prvej inštancie ani zápisy účtovných závierok žalovaného do registra účtovných závierok za roky 2017 až 2020, či splnenie alebo nesplnenie vkladovej povinnosti spoločníkov. Ako uzavrel Najvyšší súd Slovenskej republiky, právo žalobcu ako spoločníka nie je neobmedzené a nemožno ho stotožňovať s kontrolnými oprávneniami dozornej rady, ktorá v spoločnosti žalovanej nie je zriadená. Vzhľadom k tomu, že rozhodnutiami Okresného súdu Prešov a Krajského súdu v Prešove bola právoplatne vyriešená otázka neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia, ktorým boli žalobca a I.. L. Č.I. vylúčení zo spoločnosti, bolo pre súd prvej inštancie zrejmé, že u žalobcu je daná aktívna vecná legitímácia v tomto spore, pričom žalobca je zapísaný ako spoločník žalovanej v obchodnom registri a otázku zápisu súd prvej inštancie v tomto spore nepreskúmaval. Rovnako považoval za danú aj pasívnu vecnú legitímáciu žalovanej, keďže spoločník sa môže svojich oprávnení domáhať iba voči spoločnosti. Pokiaľ žalovaná tvrdila, že voči rozhodnutiu súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 2Cob/1/2021 podala dovolanie, túto skutočnosť nepreukázala a podanie dovolania podľa súdu prvej inštancie samo o sebe z procesného hľadiska nemá vplyv na právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodnutí. Námietky žalovanej k nedostatku aktívnej vecnej legitímácie z dôvodu nesplatenia vkladu žalobcom s poukazom na trestné konanie pre trestný čin sprenevery, vyhodnotil súd prvej inštancie ako irelevantné, keďže ako uzavrel odvolací súd v rozhodnutí, č. k. 2Cob/1/2021-348 zo 6. mája 2021 práva a povinnosti podľa Obchodného zákonníka spoločník nadobúda nie splatením vkladov, ale podpisom spoločenskej zmluvy. Napriek tomu, že žalobca už mal raz k dispozícii účtovné doklady počas dvoch mesiacov v roku 2017, súd prvej inštancie žalobe v celom rozsahu vyhovel, keďže žalobca žiada nahliadnúť do účtovných dokladov aj za ďalšie obdobie rokov 2017 až 2019 a v čase, keď mu boli prvýkrát účtovné doklady predložené, ešte nebolo prijaté uznesenie valného zhromaždenia zo 14. júna 2018. Lehota na plnenie bola zo strany súdu prvej inštancie vzhľadom na obsiahlosť dokumentácie určená v rozsahu 30 dní totožne, ako to žalobca v žalobe navrhoval.

6. Výrok o trovách konania súd prvej inštancie odôvodnil ustanovením § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) v spojení s ustanovením § 262 ods. 1, ods. 2 CSP.

7. Proti uvedenému rozsudku v zákonnej lehote podala odvolanie žalovaná a navrhla, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vo veci rozhodol tak, že žalobu zamietne v celom rozsahu. Odvolanie žalovaná podala z dôvodov, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP).

8. Žalovaná namietala, že súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku nijakým spôsobom nevysporiadal s prekážkou rei iudicate, hoci má pre rozhodnutie vo veci podstatný význam. Zároveň súd nevykonaním ňou navrhovaných dôkazov, a to registrového spisu príslušného obchodného registra týkajúceho sa navrhovaných zmien v osobách štatutárnych orgánov a spoločníkov, t. j. žalobcov, ktorého súčasťou je uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obdo/57/2020, poškodil jej práva, hoci sa v odôvodnení napadnutého rozsudku zdanlivo vysporiadava s otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu aktuálnym znením výpisu z príslušného obchodného registra. Týmto uznesením bolo konštatované, že registrový súd poškodil práva žalovaného (tam navrhovateľa) a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie, s čím je v priamej príčinnej súvislosti skutočnosť, že doposiaľ napriek návrhu na zmenu zapísaných údajov žalovaného, nie je zmena v osobách žalobcov ako konateľov a spoločníkov vykonaná v príslušnom obchodnom registri, v dôsledku čoho nastala situácia ad absurdum vo vzťahu k aktívnej legitímácii žalobcu v danom konaní.

9. Žalovaná ďalej v odvolaní uvádza, že práva žalobcu ani nemohli byť porušené, keďže spoločníci a teda aj žalobca si voči spoločnosti nesplnili povinnosť splatiť svoje vklady ani do piatich rokov od jej vzniku, čím práva súvisiace s vlastníctvom obchodného podielu ani nemohli nadobudnúť. Podľa žalovanej žalobca namiesto toho, aby splnil svoju vkladovú povinnosť, hoc aj dodatočne, sa radšej

uchýlil k zníženiu základného imania spoločnosti a s l.. Č. zaviazali rozhodnutím valného zhromaždenia žalovanú vyplatiť im rozdiel zo základného imania, ktoré však nikdy nesplatili, a ktorým konaní sa podľa žalovanej mohli dopustiť trestného činu podvodu za výdatnej pomoci ich právnych zástupcov, keďže sa snažia vyplatiť si rozdiel zo zníženého a nimi nikdy nezaplateného základného imania.

10. Ďalej žalovaná zdôraznila, že rozsah, v akom jej súd prvej inštancie uložil povinnosť voči žalobcovi, presahuje hospodárenie spoločnosti a nakladanie s jej významnejším majetkom a je tak v rozpore s jedným zo základných princípov, na ktorých spočíva Civilný sporový poriadok, a to s princípom právnej istoty, pričom súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí sám poukazuje na ustálenú súdnu prax a v rozpore s ňou rozhodne o rozsahu jeho plnenia voči žalobcovi. Rovnako tak obdobie, za ktoré sa žalobca domáha predložiť účtovné záznamy, je podľa žalovanej šikanóznym výkonom práva, keď ako bolo preukázané aj pred súdom prvej inštancie, účtovné záznamy za obdobie rokov 2013 až 2016 boli žalobcovi predložené a s týmito disponoval po dobu viac ako dvoch mesiacov.

11. K odvolaniu žalovanej sa písomne vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že žalovanou spomenutá námietka vecí už rozsúdenej (res iudicata) je nedôvodná, pretože v konaní vedenom pod sp. zn. 20Cb/40/2019-101 z 29. mája 2020 sa súd meritom vecí nezaoberal a žalobu zamietol z procesných dôvodov, ktoré nezakladajú prekážku vecí rozsúdenej. Rovnako v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obdo/57/2020 sa podľa žalobcu neuvádzajú skutočnosti, že by mali alebo nemali byť vykonané zmeny v obchodnom registri vo veci zápisu skutočností ohľadom žalovanej, ale iba nariaďuje súdu nižšej inštancie svoje rozhodnutie o zamietnutí odvolania žalovanej, ktoré podala vo vzťahu ku zamietnutiu návrhu na zápis zmeny do obchodného registra, riadne odôvodniť. Pokiaľ žalovaná namietala, že žalobca nemal splatiť vklad do základného imania a v tomto dôsledku nemá byť spoločníkom žalovanej, a teda nemá aktívnu vecnú legitimáciu na podanie tejto žaloby, žalobca poukázal, že táto otázka je vzhľadom na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, č. k. 2Cob/1/2021-348 zo 6. mája 2021 vyriešená, v zmysle ktorého podľa Obchodného zákonníka spoločník nadobúda práva a povinnosti spoločníka nie splatením vkladu, ale podpisom spoločenskej zmluvy. Žalobca vo vzťahu k ďalšej odvolacej námietke žalovanej, že právo žalobcu ako spoločníka nahliadať do účtovných záznamov spoločnosti nie je neobmedzené, ďalej uvádza, že si neuplatňuje právo nahliadnuť do účtovných záznamov žalovanej ako spoločník v šikanózne a neprípustnej forme, práve naopak, konateľ žalovaného L.. B. so žalobcom dlhodobo nekomunikuje, zlé vzájomné vzťahy uznáva aj v podanom odvolaní a žalobca nemá prístup ani len k elementárnym a základným informáciám týkajúcim sa chodu spoločnosti. Keďže žalobca nemá k dispozícii účtovné doklady spoločnosti a valné zhromaždenie spoločnosti (žalovanej) L.. B. nezvolal, pričom má doklady fyzicky u seba, nemá sa žalobca ako inak dostať k potrebným informáciám ohľadom chodu spoločnosti iba vo forme už podanej žaloby, ktorej súd prvej inštancie vyhovel. Na základe uvedených skutočností žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a zaviazal žalovanú na náhradu trov konania v rozsahu 100 % žalobcovi.

12. K vyjadreniu žalobcu podala žalovaná vyjadrenie, v ktorej uviedol, že sa v celom rozsahu pridrižava svojich doterajších písomných a ústnych vyjadrení, rovnako tiež vyjadrení obsiahnutých v odvolaní a opätovne navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vo veci rozhodol tak, že žalobu zamietne v celom rozsahu.

13. K vyjadreniu žalovanej doručil vyjadrenie žalobca, v ktorom zopakoval svoje argumenty uvádzané už v predchádzajúcom vyjadrení a opätovne navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a zaviazal žalovanú na náhradu trov konania v rozsahu 100 % žalobcovi.

14. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) oprávnenou osobou (§ 359 CSP), prejednal odvolanie podané žalovanou a preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 378 a nasl. CSP bez toho, aby nariadil pojednávanie podľa § 385 CSP (a contrario). Pretože rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený, odvolací súd uverejnil v zákonom stanovenej lehote miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a webovej stránke Krajského súdu v Prešove (§ 378 ods. 2, § 219 ods. 1, 3 CSP). Po prieskume napadnutého rozsudku (§ 379, § 380 ods. 1, 2 CSP) dospel odvolací súd k záveru, že ani odvolanie žalovanej nie je dôvodné a rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť.

15. Žalovaná podanie odvolania odôvodnila dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP.

16. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je podľa odvolacieho súdu konzistentné a jednoznačnými argumentmi podporil záver, ku ktorému dospel, pričom k celkovej presvedčivosti rozhodnutia súdu prvej inštancie možno uviesť, že premisy zvolené v rozhodnutí, ako aj závery, na základe ktorých k týmto dospel, sú pre nielen právnickú, ale aj laickú verejnosť prijateľné a racionálne; zároveň aj spravodlivé a presvedčivé. Právne závery sú v súlade s vykonanými skutkovými zisteniami a celkovo možno konštatovať, že napadnuté rozhodnutie, pokiaľ sa týka rozsahu jeho odôvodnenia je v súlade s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ale aj čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

17. Čo sa týka námietky žalovanej, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, odvolací súd uvádza, že nielen súdnou praxou, ale aj teóriou práva je ustálené, že dokazovanie v súdnom spore prebieha vo viacerých fázach - od navrhnutia dôkazu, cez jeho zabezpečenie, vykonanie a následné vyhodnotenie. Kým navrhovanie dôkazov je právom a zároveň procesnou povinnosťou strán sporu, len súd rozhodne, ktorý z označených a navrhnutých dôkazov vykoná. Uvedené predstavuje prejav zákonnej právomoci všeobecného súdu korigovať návrhy strán sporu na vykonanie dokazovania sledujúc tak rýchly a hospodárny priebeh konania a súčasne zabezpečiť, aby sa zisťovanie skutkového stavu dokazovaním držalo v mantineloch predmetu konania a aby sa neuberalo smerom, ktorý z pohľadu podstaty prejednávanej veci nie je relevantný. Ak však súd odmietne vykonať určitý účastníkom navrhovaný dôkaz, je jeho zákonnou povinnosťou v odôvodnení rozhodnutia uviesť, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy. (pozri nález Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 350/08 zo dňa 30.9.2010)

18. Čo sa týka hodnotenia dôkazov Civilný sporový poriadok upravuje zásadu voľného hodnotenia dôkazov v § 191 ods. 1, v zmysle ktorej dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Voľné hodnotenie dôkazov súdom neznamená ľubovôľu hodnotenia, ale dôkazy hodnotí z hľadiska jeho dôležitosti, zákonnosti a pravdivosti. K nesprávnym skutkovým zisteniam z vykonaných dôkazov súd dospeje nesprávnym vyhodnotením dôležitosti alebo pravdivosti dôkazov, alebo porušením pravidiel formálnej logiky. Zistený skutkový stav vychádza z procesnej aktivity strán sporu, ktoré počas súdneho konania pred súdom prvej inštancie na preukázanie svojich tvrdení navrhli dôkazy a tieto súd prvej inštancie vykonal.

19. Odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. f) CSP sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, čo znamená, že zistenie súdu prvej inštancie nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov (v úsudku medzi porovnávanými skutočnosťami), a poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán sporu alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z procesných ustanovení o dokazovaní. Pri hodnotení dôkazov je potrebné zohľadniť aj iné okolnosti, ako sú vzájomná nadväznosť, súlad alebo rozpor medzi skutočnosťami, ktoré z vykonaného dôkazu vyplývajú a podobne. Skutkové zistenie ako výsledok hodnotenia dôkazov nemôže byť zásadne správne, ak hodnotenie dôkazov súdom prvej inštancie nezodpovedá § 191 ods. 1 CSP, lebo hodnotil každý dôkaz len jednotlivo a nie aj v ich vzájomnej súvislosti. Skutkové zistenie nie je správne ani vtedy, ak medzi vykonaným dôkazom (jeho obsahom) a z neho vyvedeným (čiastkovým) skutkovým záverom, je zrejmy nesúlad.

20. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého súdneho spisu dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a na skutkových zisteniach súdu prvej inštancie sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania. Skutkový stav, ktorý zistil súd prvej inštancie, vyplýva najmä z listín, ktoré predložili obe strany sporu, z verejne dostupného obchodného registra, ako aj z výpovedí strán sporu.

21. Pokiaľ žalovaná namietala, že súd prvej inštancie nevykonal dokazovanie oboznámením sa registrového spisu týkajúceho sa navrhovaných zmien žalovanej v osobách štatutárnych zástupcov a spoločníkov, odvolací súd po preskúmaní všetkých písomných a ústnych vyjadrení žalovanej pred súdom prvej inštancie nezistil, že by žalovaná predniesla takýto návrh na vykonanie dokazovania. Ani z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie nevyplýva, že by žalovaná navrhla vykonať takýto dôkaz, keďže súd prvej inštancie v bodoch 10. a 11. podrobne uvádza, aké listiny boli stranami sporu predložené a v bode 12. uvádza dôkazy, z ktorých zistil skutkový stav. V žiadnom bode sa však súd prvej inštancie nezmieňuje o návrhu žalovanej na vykonanie dokazovania oboznámením sa registrového spisu, ani prečo si takýto spis nepriložil, z čoho odvolací súd usudzuje, že súdu prvej inštancie takýto návrh na dokazovanie predložený nebol.

22. Súd prvej inštancie, si mohol pripojiť registrový spis aj sám (§ 185 ods. 2 CSP), čo však pri skúmaní aktívnej vecnej legitímácii nepovažoval za potrebné, keďže kladný výsledok skúmania aktívnej vecnej legitímácie vyvodil z právoplatných rozhodnutí Okresného súdu Prešov, č. k. 24Cb/324/2018-276 z 21. júla 2020 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Prešove, č. k. 2Cob/1/2021-348 zo 6. mája 2021, v zmysle ktorých bolo uznesenie valného zhromaždenia, ktorým boli žalobca a I. L. Č.B. vylúčení zo spoločnosti, vyhlásené za neplatné a doposiaľ žalobca je v obchodnom registri ako spoločník v spoločnosti žalovanej zapísaný.

23. Žalovaná však aj v odvolaní namieta, že žalobcove práva nemohli byť porušené, pretože žalobca si nespĺnil povinnosť splatiť svoj vklad a teda nemohol nadobudnúť ani práva súvisiace s vlastníctvom obchodného podielu, preto je podľa žalovanej otáznе, či žalobca má práva spoločníka, na základe ktorých by bol oprávnený domáhať sa predloženia účtovných záznamov žalovanej. Odvolací súd k tejto námietke poukazuje už na svoj vyslovený názor v rozsudku sp. zn. 2Cob/1/2021 - 348 zo dňa 6.5.2021, kde dal do pozornosti, „že pojem vklad v sebe subsumuje záväzok, ku ktorému sa spoločník zaviazal, že túto sumu ako vklad uhradí spoločnosti, od ktorého pojmu je potrebné rozlíšiť výšku, v akej bol vklad splatený, nakoľko Obchodný zákonník odlišuje inštitúty ako vklad a rozsah splatenia vkladu a na rozsah splatenia vkladu viaže určité práva spoločníka (napr. právo na podiel zo zisku podľa § 123 ods. 1, právo na vyrovnanie § 150 ods. 2, právo na podiel na likvidačnom zostatku § 153 ods. 2 Obchodného zákonníka), pričom pri iných právach spoločníkov nezáleží na rozsahu splatenia vkladu (právo podieľať sa na riadení a kontrole spoločnosti (§ 127 ods. 2, právo na informácie o záležitostiach spoločnosti § 122 ods. 2 a právo podať na súde návrh na určenie neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia podľa § 122 ods. 3 Obchodného zákonníka).“ Odvolací súd ďalej dodal, že v prípade peňažného vkladu zákon výslovne v ustanovení § 110 ods. 1 písm. d) Obchodného zákonníka umožňuje spoločníkom sa v spoločenskej zmluve dohodnúť na výške vkladu (za dodržania minimálnej zákonnej hranice), výške splatených vkladov pri založení spoločnosti včítane spôsobu a lehoty splácania vkladu. Preto spoločníci v spoločnosti s ručením obmedzeným nenadobúdajú práva a povinnosti spoločníkov až splatím vkladu, ale tieto nadobúdajú ku dňu vzniku spoločnosti s ručením obmedzeným a podpisom spoločenskej zmluvy na seba preberajú práva a povinnosti vyplývajúce zo záväzkového právneho vzťahu medzi spoločníkmi a spoločnosťou, ktorého obsahom sú práva a povinnosti spoločníka ustanovené Obchodným zákonníkom a upravené v spoločenskej zmluve, teda aj záväzok spoločníka vložiť do spoločnosti vklad určený spoločenskou zmluvou.

24. Odvolací súd zdôrazňuje, že Obchodný zákonník upravuje v ust. § 113 právne následky nespĺnenia si vkladovej povinnosti spoločníka (platenie úrokov z omeškania, možnosť vylúčenia zo spoločnosti) a teda, ak žalovaná mala vedomosť o nespĺnení tejto povinnosti žalobcu, bola to práve ona, kto sa mal splnenia vkladovej povinnosti voči žalobcovi v zákonom stanovenej, resp. spoločenskou zmluvou určenej lehote domáhať. Odvolací súd ďalej dáva do pozornosti, že tak ako z právnej úpravy vyplývajú možnosti nadobudnutia obchodného podielu, tak z právnej úpravy vyplývajú aj možnosti straty statusu spoločníka v spoločnosti s ručením obmedzeným a to 1/ zánikom samotnej spoločnosti, 2/ prevodom obchodného podielu, 3/ vylúčením spoločníka zo spoločnosti rozhodnutím valného zhromaždenia, 4/ vylúčením spoločníka zo spoločnosti rozhodnutím súdu, 5/ zrušením účasti spoločníka v spoločnosti na jeho návrh rozhodnutím súdu, 5/ vyhlásením konkurzu na majetok spoločníka alebo zamietnutím návrhu na vyhlásenie konkurzu na majetok spoločníka pre nedostatok majetku, 6/ exekúciou na obchodný podiel spoločníka alebo 7/ zmenou spoločenskej zmluvy. Keďže v tomto súdnom konaní nebolo preukázané, že by žalobcovi ako spoločníkovi zanikla jedným z uvedených spôsobov jeho účasť v spoločnosti žalovanej, je aktívna vecná legitímácia žalobcu v tomto konaní daná a žalobca mohol a môže sa domáhať práv byť informovaný o záležitostiach spoločnosti a nahliadnuť do dokladov spoločnosti.

25. Ďalej žalovaná namietala, že súd sa v napadnutom rozsudku nijakým spôsobom nevysporiadal s prekážkou právoplatne rozhodnutej veci (*rei iudicatae*). K tejto námietke žalovanej odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie sa s prekážkou právoplatne rozhodnutej veci ani nemusel vysporiadať, pretože tá vo vzťahu k danej veci neexistovala.

26. Prekážka právoplatne rozhodnutej veci znamená podľa ust. § 230 CSP, že o tej istej veci, o ktorej sa už raz právoplatne rozhodlo, nemožno rozhodovať opäť. Jedná sa o procesné vyjadrenie ústavnoprávnej zásady *ne bis in idem*, teda nikdy nie dvakrát o tej istej veci. Prekážka rozsúdenej veci (*res iudicata*) je vymedzená dvoma kritériami, a to totožnosťou osôb (sporových strán) a totožnosťou predmetu konania. Pritom nie je významné, či rovnaké osoby majú v novom konaní rovnaké alebo rozdielne procesné postavenie (či ten, kto bol v skoršom konaní žalobcom, je žalobcom aj v novom konaní alebo má postavenie žalovaného a naopak). Konanie sa týka tých istých osôb aj v prípade, ak v novom konaní vystupujú právni nástupcovia pôvodných účastníkov (či už z dôvodu univerzálnej alebo singulárnej sukcesie). Ten istý predmet konania je daný, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, z ktorých bol už raz uplatnený (t. j. vyplýva z rovnakého skutku). Ak sa teda konanie netýka tých istých subjektov, nemožno hovoriť o prekážke právoplatne rozhodnutej veci a výrok právoplatného rozhodnutia súdu nie je v tomto prípade záväzný pre súd, ktorý prejednáva inú právnu vec.

27. Žalobca pred podaním predmetnej žaloby síce podal žalobu o uloženie povinnosti predložiť účtovné záznamy obchodnej spoločnosti T.P.T. investment, s. r. o., ktorá bola rozsudkom Okresného súdu Poprad, č. k. 20Cb/40/2019-101 z 29. mája 2020 zamietnutá, avšak tá smerovala voči L. B. ako žalovanému v 1/ rade a obchodnej spoločnosti V.-K. U., P. D.. G.. ako žalovanej v 2/ rade, nie voči obchodnej spoločnosti T.P.T. investment, s. r. o., ktorá je žalovaná v tomto prípade. Preto nemohlo súd prvej inštancie nemusel riešiť prekážku už raz rozhodnutej veci, keďže v danom prípade nebola splnená podmienka, že by žaloba smerovala proti rovnakým žalovaným ako v spore vedenom pred Okresným súdom Poprad pod sp. zn. 20Cb/40/2019.

28. Odvolací súd sa nestotožňuje ani s názorom žalovanej, že súd prvej inštancie jej uložil povinnosť poskytnúť účtovné záznamy spoločnosti nad mieru, v akej by mali byť spoločníkom poskytované informácie o hospodárení spoločnosti, keďže žiadané účtovné záznamy, ktoré majú byť žalobcovi sprístupnené, predstavujú základné účtovné dokumenty obchodnej spoločnosti. Právo spoločníka na informácie predstavuje kľúčové nemajetkové právo, ktoré je základom výkonu práva na riadenie spoločnosti prostredníctvom hlasovania na valnom zhromaždení alebo mimo neho, preto na riadny výkon práva na riadenie spoločnosti musí spoločník nadobudnúť nevyhnutné informácie a mať právo nahliadnuť do dokumentov spoločnosti, aby mohol prijať kvalifikované rozhodnutie. Žalobca v danom prípade požaduje nahliadnuť a vyhotoviť si kópie práve takých dokladov a listín, ktoré mu umožnia si utvoriť reálny obraz o činnosti spoločnosti a hospodárení s majetkom spoločnosti.

29. Tiež odvolací súd je toho názoru, že konaním žalobcu nedochádza k šikanóznemu výkonu práva spoločníka len preto, že už raz mal k dispozícii účtovné záznamy žalovanej po dobu dvoch mesiacov. Za šikanóznym by mohol byť považovaný taký výkon práva, ak by žalobca požadoval od žalovanej sprístupniť účtovné dokumenty v pravidelných krátkych opakujúcich sa intervaloch, prípadne sprístupniť tie isté účtovné dokumenty niekoľkokrát opakovane. K právu žalobcu ako spoločníka na informácie a k právu nahliadnuť do dokumentov spoločnosti odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie odkazuje na závery vyplývajúce z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3Obdo/21/2019 z 29. mája 2019, ktoré bolo zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 5/2019. Odvolací súd k tomu len dodáva, že súd prvej inštancie rozhodol v súlade s touto ustálenou rozhodovacou praxou, a nie v rozpore s ňou, ako sa domnieva žalovaná.

30. Skutočnosti uvedené v odvolaní žalovanej neboli spôsobilé spochybníť správnosť skutkových a právnych záverov, ku ktorým dospel súd prvej inštancie, preto odvolanie žalovanej z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov nemožno považovať za opodstatnené a rozsudok súdu prvej inštancie bol potvrdený. Keďže súd prvej inštancie žalobe vyhovel, správny je aj jeho výrok o trovách konania, o ktorých súd prvej inštancie rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 a § 262 CSP a v zmysle zásady úspechu v súdnom konaní právo na ich náhradu priznal žalobcovi.

K trovám odvolacieho konania

31. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

Podľa § 255 ods. 1 a ods. 2 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

32. V civilnom sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu v konaní. Ak mala strana plný úspech vo veci, prizná sa jej tiež celá náhrada nákladov konania, ak mala strana len čiastočný úspech, náhrada nákladov bude pomerne rozdelená. Ak je úspech a neúspech vyvážený, vysloví súd, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

33. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa vyššie uvedených zákonných ustanovení, podľa ktorých žalobca ako sporová strana, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech, má nárok na náhradu trov tohto štádia konania proti žalovanej, ktorá v odvolacom konaní úspech nemala. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa ust. § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

34. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP)

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 422 CSP dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody - § 421 a § 422 CSP) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.